

Warszawa, 09 lipca 2025 r.

WRD.5133.1.1.2025.UD

ZAWIADOMIENIE

Działając na podstawie § 15 ust. 1, 2 i 4 Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 26 maja 2011 r. w sprawie prowadzenia rejestru zabytków, krajowej, wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków oraz krajowego wykazu zabytków skradzionych lub wywiezionych za granicę niezgodnie z prawem (Dz.U. 2021 r. poz. 56) w zw. z art. 22 ust. 2 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. z 2024 r., poz. 1292)

- zawiadamiam o zamiarze włączenia karty ewidencyjnej – **historycznego zespołu budowlanego Osiedla Saska Kępa II, powstałego w l. 1960-1966, położonego w Warszawie w obszarze ulic – al. Stanów Zjednoczonych, Międzynarodowej, Zwycięzców, Brazylijskiej, Kubańskiej, Saskiej, Wandy, dzielnica Praga Południe**, do wojewódzkiej ewidencji zabytków.

Informuję, iż MWKZ realizując ustawowo określone zobowiązania z zakresu ochrony zabytków województwa mazowieckiego sporządza dokumentację tychże w postaci kart ewidencyjnych zabytków nieruchomych. Karta taka jest standardowym, podstawowym źródłem informacji o historii, strukturze i stanie zachowania zabytku – i jako taka stanowi dokumentację pomocniczą, przechowywaną w archiwum WUOZ w Warszawie. Należy też dodać, że czynność ewidencjonowania zabytków nie dotyczy wyłącznie obiektów o ponadprzeciętnych walorach zabytkowych, nie przekłada się również na obligatoryjny wpis zabytku do rejestru zabytków. Przekłada się jednakże na konieczność włączenia zabytku do gminnej ewidencji zabytków nieruchomych.

Na podstawie art. 22 ust. 2 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, wojewódzki konserwator zabytków prowadzi wojewódzką ewidencję zabytków w formie kart ewidencyjnych zabytków znajdujących się na terenie województwa, a zgodnie z art. 22 pkt. 4 i 5 tejże ustawy, w gminnej ewidencji zabytków (prowadzonej przez organy samorządu terytorialnego w formie kart adresowych zabytków nieruchomych z terenu gminy) powinny być ujęte zabytki nieruchome: wpisane do rejestru zabytków, znajdujące się w wojewódzkiej ewidencji oraz inne zabytki wyznaczone przez wójta/burmistrza/prezydenta miasta w porozumieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków.

Natomiast zgodnie z § 15 ust. 1 ww. rozporządzenia o zamiarze włączenia karty ewidencyjnej zabytku do wojewódzkiej ewidencji zabytków, o włączeniu tej karty, sporządzeniu nowej karty ewidencyjnej zabytku, o zamiarze wyłączenia karty ewidencyjnej zabytku z wojewódzkiej ewidencji zabytków lub o wyłączeniu tej karty wojewódzki konserwator zabytków zawiadamia niezwłocznie właściciela lub posiadacza zabytku albo nieruchomości lub rzeczy ruchomej, która przestała być zabytkiem. Wojewódzki konserwator zabytków o zamiarze włączenia karty ewidencyjnej zabytku do wojewódzkiej ewidencji zabytków, o sporządzeniu nowej karty ewidencyjnej zabytku albo o zamiarze wyłączenia karty ewidencyjnej zabytku z wojewódzkiej ewidencji zabytków zawiadamia właściciela lub posiadacza zabytku albo nieruchomości lub rzeczy ruchomej, która przestała być zabytkiem,

na co najmniej 14 dni przed planowanym terminem włączenia karty ewidencyjnej zabytku do wojewódzkiej ewidencji zabytków albo wyłączenia tej karty z wojewódzkiej ewidencji zabytków (§ 15 ust. 4 ww. rozporządzenia).

MAZOWIECKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTEKÓW

/-/

Marcin Dawidowicz
/podpisano elektronicznie/

Załączniki:

1. kopia karty ewidencyjnej zabytku nieruchomego x 1

Otrzymują:

1. Prezydent m.st. Warszawy, pl. Bankowy 3/5, 00-950 Warszawa
2. Strony postępowania (w drodze obwieszczenia)
3. Aa (WRD UD)

Do wiadomości:

1. Wydział Architektury i Budownictwa dla Dzielnicy Praga-Południe, ul. Grochowska 274, 03-841 Warszawa
2. Biuro Architektury i Planowania Przestrzennego, Al. Jerozolimskie 44, 00-024 Warszawa
3. Biuro Stołecznego Konserwatora Zabytków, ul. Nowy Świat 18/20, 00-373 Warszawa

Kwalifikowany podpis elektroniczny ma skutek równoważny podpisowi własnoręcznemu (art. 25 ust. 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym oraz uchylające dyrektywę 1999/93/WE).

Niniejszy wydruk pisma, na podstawie art. 39³ kodeksu postępowania administracyjnego, nie wymaga podpisu odręcznego. Pismo zostało wydane w formie dokumentu elektronicznego przy wykorzystaniu systemu teleinformatycznego i podpisane kwalifikowanym podpisem elektronicznym. Wydruk pisma stanowi dowód tego, co zostało stwierdzone w piśmie wydanym w formie dokumentu elektronicznego. Imię i nazwisko oraz stanowisko służbowe osoby, która pismo podpisała, a także identyfikator pisma nadawany przez system teleinformatyczny, za pomocą którego pismo zostało wydane – w załączeniu.

Potwierdzam zgodność wydruku z dokumentem wydanym w postaci elektronicznej:

Identyfikator dokumentu	468387.2069912.2491569
Nazwa dokumentu	Warszawa, OSK II, zawiadomienie o zam. WEZ.pdf
Tytuł dokumentu	Warszawa, OSK II, zawiadomienie o zam. WEZ
Sygnatura dokumentu	WRD.5133.1.1.2025
Data dokumentu	2025-07-09 12:05:16
Skrót dokumentu	118FF0D149A70E53AEF9CFE6BD90188488E87E29
Wersja dokumentu	1.5
Data podpisu	2025-07-09
Sygnatariusz	Marcin Dawidowicz
Stanowisko	MWKZ
Rodzaj certyfikatu	Certyfikat kwalifikowany podpisu elektronicznego
Akceptacja	Dawidowicz Marcin, 2025-07-09 12:04:16, wersja 1.2 (MWKZ, , Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Warszawie (WUOZ)) Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Warszawie
	EZD 3.126.43.43.
Data wydruku:	2025-07-09 15:04:31
Autor wydruku:	Dudek Urszula

KARTA EWIDENCYJNA OBIEKTU NIERUCHOMEGO

NIWPISANEGO DO REJESTRU ZABYTKÓW

1. Nazwa

Historyczny zespół budowlany Osiedla Saską Kępa II

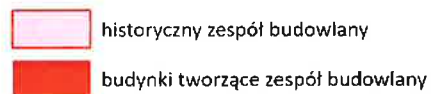
2. Czas powstania

1960-1966

9. Materiały graficzne

Ortofotomapa - oznaczenie historycznego zespołu budowlanego osiedla Saską Kępa II

3. Miejscowość

Warszawa

4. Adres (ulica, nr posesji)

al. Stanów Zjednoczonych, Międzynarodowa, Zwycięzców, Brazylijska, Kubańska, Saską, Wandy

Praga Południe

189 działek z obrębu 3-01-13 i 3-01-14

5. Przynależność administracyjna

województwo mazowieckie

powiat Warszawa

gmina Warszawa

6. Współrzędne geograficzne

52° 13' 51.633" N, 21° 3' 49.044" E

7. Użytkowanie obecne

Bloki mieszkalne, budynki usługowe (własność prywatna)

8. Stan zachowania

Dobry

10. Istniejące zagrożenia, najpilniejsze postulaty konserwatorskie

Historia: Os. Saska Kępa I i II zostały wzniesione przez Zakład Osiedli Robotniczych (ZOR), pierwsze wybudowano w l. 1957-1960 wg proj. arch. A. Majorka z zespołem na terenie pomiędzy ul. Angorską, Międzynarodową, Zwycięzców i Niekańską. W 1959 r. rozstrzygnięto konkurs na osiedle Saska Kępa II, zwyciężył proj. zespołu arch. J. Czyża, J. Furmana, L. Robaczyńskiego, A. Skopińskiego (*Projekt Tygodnia*, „Stolica” 14: 1959, nr 15). Wzniesiono je w l. 1960-1966 na terenie pomiędzy ul. Wandy, Zwycięzców, Międzynarodową i al. Stanów Zjednoczonych w 3 etapach. W pierwszym obejmującym część zach. wykorzystano projekty typowe z os. Wierzbno proj. Z. Fafiusowej i W. Eytnera (kolonia przy ul. Kubańskiej). Drugi stanowił realizację nagrodzonego projektu (część pld.), trzeci uproszczenie nagrodzonej koncepcji (część ptn.). Osiedle zostało wzniesiono dla 7 tys. mieszkańców (2200 mieszkań), obejmował budynki mieszkalne (bloki, punktowce) oraz użyteczności publicznej (pawilony handlowe, przedszkole, szkoły). Koncepcja osiedla podzielonego na 11 kolonii opierała się na systemie „jednostki sąsiedzkiej”, z wewnętrznymi zieleńcami. W latach 1960-62 zrealizowano I etap budowy w zach. części osiedla (kwartał w rejonie ul. Meksykańskiej, Wandy, al. Stanów Zjednoczonych, Saskiej). Po 1961 r. rozpoczęto II etap bud. między ul. Brazylijską, Saską, al. Stanów Zjednoczonych, Międzynarodową.

Opis: Historyczny zespół budowlany os. Saska Kępa II tworzy 60 budynków (50 mieszkalnych, 3 oświatowych, 7 usługowych). Składa się po wsch. stronie ul. Saskiej z części ptn. i pld. (8 kolonii) i zach. (3 kolonie), po 4-5 bloków mieszkalnych każda. Budynki są murowane, wolnostojące, podpiwniczone, o tynkowanych elewacjach z prostym detałem, o płaskim dachu. Obecnie większość z wykonaną termoizolacją z oknami z PCW. Na terenie osiedla wzniesiono 4 typów budynków mieszkalnych w kilku wariantach. **Typ I – punktowce:** bloki założone na rzucie zbliżonym do kwadratu. **Wariant I:** o 4 kondygnacjach, 4-osioowych elewacjach z ryzalitami z loggią w naprzeciwległych narożnikach od strony wsch. i zach., o zróżnicowanych otworach (portfenetry, 1- i 2-dzielne okna, wąskie lufciki) oraz 3-osioowych ścianach szczytowych z cofniętą względem ściany środkową osią z oknami doświetlającymi klatki schodowe (Saska 42, al. Stanów Zjednoczonych 35, Brazylijska 16B, 10B). **Wariant II:** o 5 kondygnacjach, 4-osioowe z cofniętym względem osi naprzeciwległymi narożnikami od strony ptn. i pld., z balkonami oraz loggiami od strony ptn. i wsch., o zróżnicowanych otworach (1- i 2-dzielne okna o różnej wielkości, wąskie lufciki) oraz z cofniętą względem lica osią klatki schodowej (ul. Brazylijska 7B, 11B, Międzynarodowa 37A). **Typ II – klatkowce:** 4-kondygnacyjne bloki założone na rzucie prostokąta w formie powielonych najczęściej 5-osioowych modułów, stycznych ścianą szczytową (1 moduł = 1 klatka). **Wariant I** wg proj. os. Wierzbno: o symetrycznej elewacji z poziomymi oknami na klatkach schodowych i loggiami w narożnych, ściany szczytowe bez podziałów; wariant realizowano w formie 2, 3 i 4 modułów (al. Stanów Zjednoczonych 21, 23, 25, ul. Wandy 2, 4, 6, 8, 10A, Kubańska 4, 8, Saska 57A). **Wariant II** wg proj. os. Wierzbno: o symetrycznej elewacji z częściowo zabudowanymi loggiami w środkowych osiach, zbliżonymi do kwadratu otworami okiennymi (pierwotny podział asymetryczny), także w ścianach szczytowych; wariant realizowano w formie 3 modułów z nieznacznym przesunięciem (ul. Wandy 4A, 8A, Saska 57). **Wariant III:** o 3-osiowej elewacji z klatką schodową doświetloną 2 typami okien, oraz 3-dzielnymi oknami z lufcikiem, od strony podwórka z loggiami w skrajnych osiach; wariant w formie 2 modułów (ul. Brazylijska 4, 12, 18, 24). **Wariant IV:** o 5 kondygnacjach z ryzalitem w ścianach szczytowych, o symetrycznym układzie otworów (okna mniejsze, większe, loggie), w formie odwróconych względem siebie 2 modułów (ul. Brazylijska 3, 5, 9, 11). **Wariant V:** w formie 3 modułów, moduły skrajne o 7- i 6-osiowe (front, tył), środkowy 9- i 8-osiowy (front tył), niesymetryczne, o zróżnicowanych otworach (okna 1-, 2- i 4-dzielne, lufciki, loggie), ściany szczytowe 1-osiowe (ul. Brazylijska 3A, 7A, 11A, Międzynarodowa 37). Wersja rozbudowana z ryzalitem w ścianie szczytowej: bloki 4- i 5-modułowe o odmiennym układzie otworów okiennych i loggi (ul. Brazylijska 5A, 9A, 13A, Saska 48). **Typ III – segmentowce:** 4-kondygnacyjne bloki złożone z powtarzalnych założonych na rzucie zbliżonym do kwadratu modułów lub ich części, w układzie liniowym z przesunięciem względem siebie każdego kolejnego segmentu. **Wariant I:** o 3 modułach stycznych ścianą szczytową o 6- i 7-osiowej elewacji z ryzalitem w 3 i 4 pierwszych osiach, o zróżnicowanych otworach (okna 1-, 2- i 4-dzielne, lufciki, loggie, balkony), ściany szczytowe bez otworów (ul. Saska 44, Brazylijska 10A, 16A, 22A). **Wariant II:** założony na rzucie prostokąta z cofniętymi naprzeciwległymi narożnymi osiami od strony wsch. i zach., o 5- i 6-osioowych elewacjach, zróżnicowanych otworach (okna 1-, 2- i 3-dzielne, lufciki, loggie z wysuniętą przed lico balustradą), okna w skrajnych osiach przesunięte naprzemiennie względem wyższego piętra, krawędzie dachu skośne, tworzące niski szczyt (ul. Międzynarodowa 33, Brazylijska 8, 14A, 20A). **Typ IV – wieżowce:** **Wariant I:** 9-kondygnacyjne budynki założone na rzucie zbliżonym do kwadratu, o 5-osioowych elewacjach wsch. i zach. z 2-dzielnymi oknami w osiach skrajnych i balkonami z podwójnymi oknami w środkowych, płyty balkonowe o szerokości drzwi wejściowych naprzemiennie w 1 i 3 skrzydle otworów naprzemiennie względem wyższego piętra, na ostatniej kondygnacji bez balkonów, od strony wschodniej ostatnie piętro cofnięte względem lica, ściany szczytowe 3-osioowe z cofniętą środkową osią (ul. Brazylijska 6, 14, 20, 26). **Wariant**

II: 11-kondygnacyjny budynek założony na rzucie prostokąta, o 15-osioowych elewacjach wsch. i zach. z cofniętymi względem lica osiami klatki schodowej, o zróżnicowanych otworach (1- i 2-, 3-dzielne okna o różnej wielkości, wąskie lufciki), ostatnia kondygnacja cofnięta względem lica ściany, 8-osiowa, bez balkonów, o 3-osioowych ścianach szczytowych z cofniętą względem ściany środkową osią (ul. Saska 48 A). Każda z 11 kolonii zajmuje teren zbliżony do prostokąta, z zieleńcem pośrodku, klatkowcami i segmentowcami po wsch. i zach. stronie oraz 2-modułowymi klatkowcami, punktowcami i wieżowcami po stronie ptn. i pd. Kolonie po stronie zach. dzieli ul. Kubańska, kolonie ptn. i pd. Oddziela ul. Brazylijska. Pomiędzy nimi znajdują się ciągi piesze i zieleń (skwery z grupami drzew w większości liściastych). Uzupełnieniem zespołu są **pawilony handlowe:** są to budynki parterowe, murowane, o dachu płaskim lub o niewielkim spadku, założone na rzucie prostokąta, murowane z detałem w postaci wydatnego prostego gzymsu stanowiącego jednocześnie krawędź dachu, z wityrami i oknami z PCW, rozbudowane o garaże oraz boczne aneksy (ul. Brazylijska 5, 9, 10, 13, 16, 22). Pawilon usługowy przy Saskiej 46 został wzniesiony na rzucie kwadratu. W każdej części osiedla wzniesiono **budynki oświatowe:** są one murowane, wieloskrzydłowe o rozczłonkowanej bryle: główny budynek założony na rzucie prostokąta jest 4-kondygnacyjny z niskim parterem, z parterowym budynkiem sali gimnastycznej połączonym aneksem (ul. Zwycięzców 44: Szkoła Podstawowa nr 168 im. Czesława Niemena; al. Stanów Zjednoczonych 27: Szkoła Podstawowa nr 143 im. Stefana Starzyńskiego). Budynek przy ul. Saskiej 59 (IV LO im. Adama Mickiewicza w Warszawie) składa się z 3 równoległych parterowych skrzydeł połączonych łącznikiem z 3-kondygnacyjnym budynkiem głównym oraz północnym skrzydłem (ob. rozbudowanym). Budynki tworzące zespół budowlany: al. Stanów Zjednoczonych 21, 23, 25, 27, 35; Brazylijska 10, 10A, 10B, 11, 11A, 11B, 12, 13, 13A, 14, 14A, 15, 16, 16A, 16B, 18, 20, 20A, 22, 22A, 24, 26, 3, 3A, 4, 5, 5A, 6, 7, 7A, 7B, 8, 9, 9A, Kubańska 4, 8; Międzynarodowa 33, 37, 37A; Saska 42, 44, 46, 48, 48A, 57, 57A, 59; Wandy 10A, 2, 4, 4A, 6, 8, 8A, Zwycięzców 44.

Działki ewidencyjne stanowiące historyczny zespół budowlany Osiedle Saska Kępa II: obr. 3-01-13, dz. 23, 27, 29, 31, 32, 33, 35, 54, 55, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 74, 4/1, 10/1, 30/1, 4/2, 10/2, 4/3, 10/3, 4/4, 10/4, 4/5, 10/5, 4/6, 10/6, 30/2, 36/1, 36/2, 37/1, 37/2, 38/1, 38/2, 39/1, 39/2, 40/1, 40/2; obr. 3-01-14, dz. 2, 3, 5, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 89, 90, 91, 92, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 116, 117, 118, 119, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 6/1, 7/1, 6/2, 7/2, 87/1, 88/1, 95/1, 95/10, 95/11, 95/2, 95/3, 95/4, 95/5, 95/6, 95/7, 95/8, 95/9.

Wartościowanie: Historyczny zespół budowlany os. Saska Kępa II to przykład stanowi przykład kompleksowo zaprojektowanego późnomodernistycznego osiedla mieszkaniowego, wznoszonego 2-etapowo, dzielącego się na 3 części, o jednolitej pod względem kompozycyjnym zabudowie, tworzącego powiązaną przestrzennie grupę budynków. Zastosowane rozwiązania stanowią realizację idei „jednostki sąsiedzkiej”. Swoją koncepcją, strukturą i rozwiązaniami funkcjonalnymi i materiałowymi wpisując się w ówczesne tendencje architektoniczne oraz technologiczne, jest również przykładem działalności architektonicznej arch. J. Czyża, J. Furmana, L. Robaczyńskiego, A. Skopińskiego. Dokonywane w kolejnych latach przekształcenia - termoizolacje ścian czy wymiana stolarki okiennej i drzwiowej nie zaburzyło pierwotnej koncepcji zabudowy. Osiedle zachowało relacje widokowo-przestrzenne między budynkami oraz ich oryginalne gabaryty.

Stan zachowania: dobry

Zagrożenia: dogęszczanie zabudowy kosztem zaprojektowanej zieleni; przebudowa bez uwzględnienia charakteru osiedla

Postulaty konserwatorskie: zachowanie czytelnej koncepcji architektonicznej, gabarytów zabudowy

11. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

12. Opracowanie karty ewidencyjnej (autor, data i podpis)

Tekst: U. Dudek, A. Tołysz, lipiec 2025